

Medborgardialog om ny översiktsplan för Tierps kommun

Skoldialog Örbyhus skola den 11 oktober 2019

Bakgrund

Det pågår arbete med att ta fram en ny översiktsplan för Tierps kommun. Kommunfullmäktige har tillsatt ”beredning för översiktsplan 2050” som leder arbetet. Beredningen har beslutat att medborgardialoger ska hållas på olika orter i kommunen under hösten 2019.

Följande dokument innehåller en redogörelse för den dialog som ägde rum med högstadiel elever i Örbyhus, på Örbyhus skola, den 11 oktober klockan 08:00–10:00. På mötet närvarade totalt 31 personer, av dessa var 3 tjänstepersoner, 3 politiker och 25 elever från klass 9B. Eleverna delades in i 3 grupper med en tjänsteperson som sekreterare och en politiker som samtalsledare.

Dialogen inleddes med att kommunarkitekten hälsade deltagarna välkomna och höll en kort presentation om översiktsplanering, detaljplanering och bygglov, samt vilka frågor som hanteras i de olika stegen i planeringsprocessen. Efter presentationen genomfördes en klossövning. Efter klossövningen följde en 15 minuters rast. Efter det avslutades dialogen med en diskussionsövning i samma gruppindelning som vid klossövningen.

En närmare redogörelse för övningarna och resultatet presenteras under respektive rubrik.

Klossövning

Övningen genomförs i mindre grupper. På varje bord placeras en karta över Tierps kommun. På kartan ska gruppen placera ut klossar av olika färger som representerar till exempel bostäder, simhallar, aktivitetshus, arbetstillfällen och naturområden. Om gruppen tycker olika avgör majoriteten. Alla scenarier och uppgifter är påhittade inför arbetet med översiktsplanen. Kartan fotograferas när gruppen är klar med alla uppgifter.

Här är en förklaring av vad klossarnas olika färger representerar:

1 gul kloss = 100 bostäder

1 ljusblå kloss = 1 simhall

1 mörkblå kloss = 1 större badhus

1 röd kloss = 1 aktivitetsanläggning

1 svart kloss = 1 industri (100 arbetstillfällen)

1 vit kloss = kontor, service och tjänstearbeten (20 arbetstillfällen)

1 grön kloss = naturområde

Grupp 1

---

1. Bostäder

1.1 Placera ut 500 bostäder

Tierp: 100 bostäder

Månkarbo: 100 bostäder

Söderfors: 100 bostäder

Skärplinge: 100 bostäder

Örbyhus: 100 bostäder

Kommentarer från gruppen: Gruppen diskuterar var i Örbyhus bostäder ska placeras, var finns det plats?

1.2 Placera ut ytterligare 500 bostäder

Tobo: 200 bostäder

Tierp: 100 bostäder

Karlholm: 100 bostäder

Mehedeby: 100 bostäder

Kommentar från gruppen: Gruppen funderar och diskuterar hur tågen går. Det är smart att lägga bostäder nära tågstationer. Gruppen har ett övergripande tänk.

2. Simhallar

2.1 Prioritera mellan att behålla kommunens tre mindre simhallar eller ersätta dessa med ett större badhus på valfri plats i kommunen.

Gruppen väljer att ha kvar de tre mindre simhallarna.

Kommentar från gruppen: Vill man åka till ett stort badhus kan man lika gärna åka till Uppsala. Det är svårare för kommuninvånarna att ta sig till ett ställe, istället för till de tre som är utspridda i kommunen. Det blir för trångt för barnfamiljer om alla ska vara på samma badhus.

3. Aktivitetsanläggning

3.1 Placera en aktivitetsanläggning på valfri plats

Vald plats: Tierp

3.2 Placera en andra aktivitetsanläggning på valfri plats

Vald plats: Ängskär

Kommentar från gruppen: Det är bra om även mindre orter får någonting. Kanske Edvalla? Det blir Ängskär, för då kan det bli ett äventyrsland/utomhusbadpark.

3.3 Ta bort en av anläggningarna, i vilken ort valde gruppen att behålla anläggningen?

Vald plats: Tierp

Kommentar från gruppen: Den centrala placeringen är viktig, då kan fler kommuninvånare nå den. Anläggningen kan anordnas ihop med Trollsjön.

4. Arbetstillfällen

4.1 Var placerar gruppen tre stycken industrier? Varje industri erbjuder 100 arbetstillfällen.

Mehedeby: 1

Tierps köping (utkanten): 1

Lövstabruk (utkanten): 1

Kommentar från gruppen: Kanske man skulle planera ihop alla industrierna på en och samma plats? Det är bäst om industrierna hamnar lite utanför tätorterna där människor bor. Det är smart

att placera industrierna där det finns tåg. Gruppen vill inte ha industrier i skogen så att den förstörs. Det är inte många som bor i Lövestabruk, om det byggs en fabrik där kanske folk flyttar dit.

4.2 Gruppen får välja om det vill byta ut industrier mot kontor, service och tjänstearbeten. Industrierna erbjuder 100 arbetstillfällen per kloss, kontor, service och tjänstearbeten erbjuder 20 arbetstillfällen per kloss.

Gruppen väljer att inte byta ut någon svart industri-kloss.

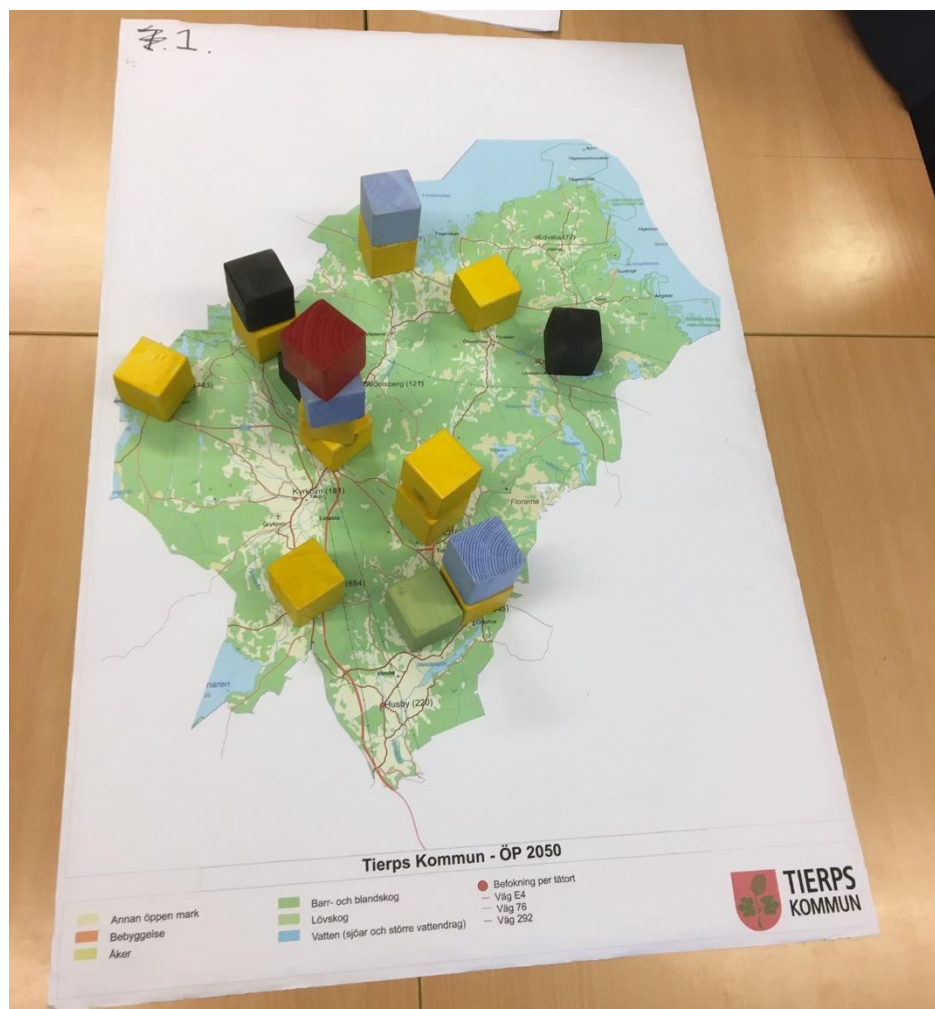
Kommentar från gruppen: Det är viktigast att vi får till många arbetstillfällen. I gruppen förs en diskussion om att det redan finns många arbeten i Tierp och att man därför eventuellt skulle kunna byta ut Tierps svarta kloss mot en vit kloss som placeras i Örbyhus. Efter omröstning beslutar sig gruppen för att behålla de tre svarta industri-klossarna.

5. Bevarande eller exploatering

5.1 Väljer gruppen att bygga 100 nya bostäder eller bevara naturområdet?

Gruppen väljer att bevara naturområdet.

Kommentar från gruppen: Det är viktigt att bevara våra grönområden.

Resultat av klossövning grupp 1 – Örbyhus skola

Grupp 2

---

1. Bostäder

1.1 Placera ut 500 bostäder

Tierp: 100 bostäder

Tierp (Kyrkbyn): 100 bostäder

Mehedeby: 100 bostäder

Örbyhus: 100 bostäder

Tobo: 100 bostäder

Kommentarer från gruppen: Det är viktigt att utgå från E4:an och järnvägen, liksom vägnoder. Örbyhus och Tobo kan växa ihop. Tierp är en bra samlingsplats.

1.2 Placera ut ytterligare 500 bostäder

Lövstabruk: 100 bostäder

Söderfors: 100 bostäder

Skärplinge: 100 bostäder

Mehedeby: 100 bostäder

Vendel: 100 bostäder

Kommentar från gruppen: Det är attraktivt att bo vid kusten. Örbyhus-Tobo-Vendel är ett kluster/en region. Gruppen vill sprida ut bostäder i hela kommunen.

2. Simhallar

2.1 Prioritera mellan att behålla kommunens tre mindre simhallar eller ersätta dessa med ett större badhus på valfri plats i kommunen.

Gruppen väljer att behålla de tre befintliga simhallarna.

Kommentar från gruppen: Närhet är viktigt. Vill man ha ett större bad kan man ta tåget till Uppsala. Det är bättre att behålla och utveckla de befintliga.

3. Aktivitetsanläggning

3.1 Placera en aktivitetsanläggning på valfri plats

Vald plats: Tierp (Kyrkbyn)

Kommentar från gruppen: Placera mellan orter istället för mitt i Tierp. På platser med goda kommunikationer och nära flera orter med mycket folk.

3.2 Placera en andra aktivitetsanläggning i en valfri ort

Vald plats: Skärplinge

Kommentar från gruppen: Det är bättre att sprida ut i kommunen, sporthall finns redan i till exempel Örbyhus. Det är bra att skapa fler samlingsplatser runt om i kommunen. Det kan vara smart att placera en anläggning i södra delen av kommunen och en i norra, då når man alla invånare.

3.3 Ta bort en av anläggningarna, i vilken ort valde gruppen att behålla anläggningen?

Vald plats: Skärplinge

4. Arbetstillfällen

4.1 Var placerar gruppen tre stycken industrier? Varje industri erbjuder 100 arbetstillfällen.

Tobo: 1

Tierp: 1

Mehedeby: 1

Kommentar från gruppen: I Tierp på grund av järnvägen. I Tobo finns det plats och orten har järnväg, det är lika med Mehedeby. Tobo har potential att växa, det finns mycket yta. Det är viktigt att industrierna hamnar nära järnväg/väg så att man kan pendla dit.

4.2 Gruppen får välja om det vill byta ut industrier mot kontor, service och tjänstearbeten. Industrierna erbjuder 100 arbetstillfällen per kloss, kontor, service och tjänstearbeten erbjuder 20 arbetstillfällen per kloss.

Gruppen väljer att byta ut en svart industri-kloss mot en vit kloss med kontor, service och tjänstearbeten. Den svarta klossen i Tierp byts mot en vit kloss i Tierp.

Kommentar från gruppen: Tänk på miljön, det är inte trevligt med en industri centralt i Tierp.

5. Bevarande eller exploatering

5.1 Väljer gruppen att bygga 100 nya bostäder eller bevara naturområdet?

Gruppen väljer att bevara naturområdet.

Kommentar från gruppen: Det är viktigt med hållbarhet. Natur och rekreation är viktigt. Bostäder får byggas på annan plats.

Resultat av klossövning grupp 2 – Örbyhus skola

Grupp 3

---

1. Bostäder

1.1 Placera ut 500 bostäder

Tierp: 200 bostäder

Örbyhus: 100 bostäder

Mehedeby: 100 bostäder

Tobo: 100 bostäder

Kommentar från gruppen: I Tierp bor många och det finns tågstation, därför är det viktigt att bygga mer där. Mehedeby, Tobo och Örbyhus har också tågstationer, därför är det bra att bygga på dessa orter också. Det är viktigt med kollektivtrafik så att man kan ta sig till jobb och skola. Många vill bo på platser där det är lugnt, men samtidigt nära till staden och aktiviteter.

1.2 Placera ut ytterligare 500 bostäder

Tierp: 100 bostäder

Karlholm: 100 bostäder

Skärplinge: 100 bostäder

Söderfors: 100 bostäder

Lövstabruk: 100 bostäder

Kommentar från gruppen: "Nu kan vi fylla ut där det saknas, men vi sätter ändå en till i Tierp". Gruppen konstaterar att det är bra att bo centralt om man vill ha nära till aktiviteter, affärer och sådant, men det kan också bli bullrigt och trångt om man bor för centralt.

2. Simhallar

2.1 Prioritera mellan att behålla kommunens tre mindre simhallar eller ersätta dessa med ett större badhus på valfri plats i kommunen.

Gruppen väljer att behålla de tre befintliga simhallarna.

Kommentar från gruppen: Någon tycker att man som "örbyhusare" ändå aldrig är i Tierp eller Karlholm för att simma, därför kan man lika gärna riva dessa och bygga ett stort badhus i Örbyhus. Gruppen konstaterar dock att det är bra med flera små simhallar så att så många som möjligt i kommunen har nära till simundervisning.

3. Aktivitetsanläggning

3.1 Placera en aktivitetsanläggning på valfri plats

Vald plats: Tierp

Kommentar från gruppen: Tierp är bra för att då hamnar anläggningen centralt i kommunen och många har nära. Det bor också flest i Tierp, "störst först".

3.2 Placera en andra aktivitetsanläggning på valfri plats

Vald plats: Örbyhus

Kommentar från gruppen: Örbyhus eftersom att det är kommunens näst största ort.

3.3 Ta bort en av anläggningarna, i vilken ort valde gruppen att behålla anläggningen?

Vald plats: Tierp

4. Arbetstillfällena

4.1 Var placerar gruppen tre stycken industrier? Varje industri erbjuder 100 arbetstillfällena.

Tierp (Kyrkbyn): 1

Mellan Lövestabruk och Tobo: 1

Mellan Mehedeby och Karlholm: 1

Kommentar från gruppen: Placera industrierna nära orter där det bor många som kan jobba i industrierna, men inte precis där människor bor.

4.2 Gruppen får välja om det vill byta ut industrier mot kontor, service och tjänstearbeten.

Industrierna erbjuder 100 arbetstillfällena per kloss, kontor, service och tjänstearbeten erbjuder 20 arbetstillfällena per kloss.

Gruppen väljer att byta ut en svart industri-kloss mot en vit kloss med kontor, service och tjänstearbeten. Den svarta klossen som placerades mellan Tobo och Lövestabruk ersätts med en vit kloss i Tierp.

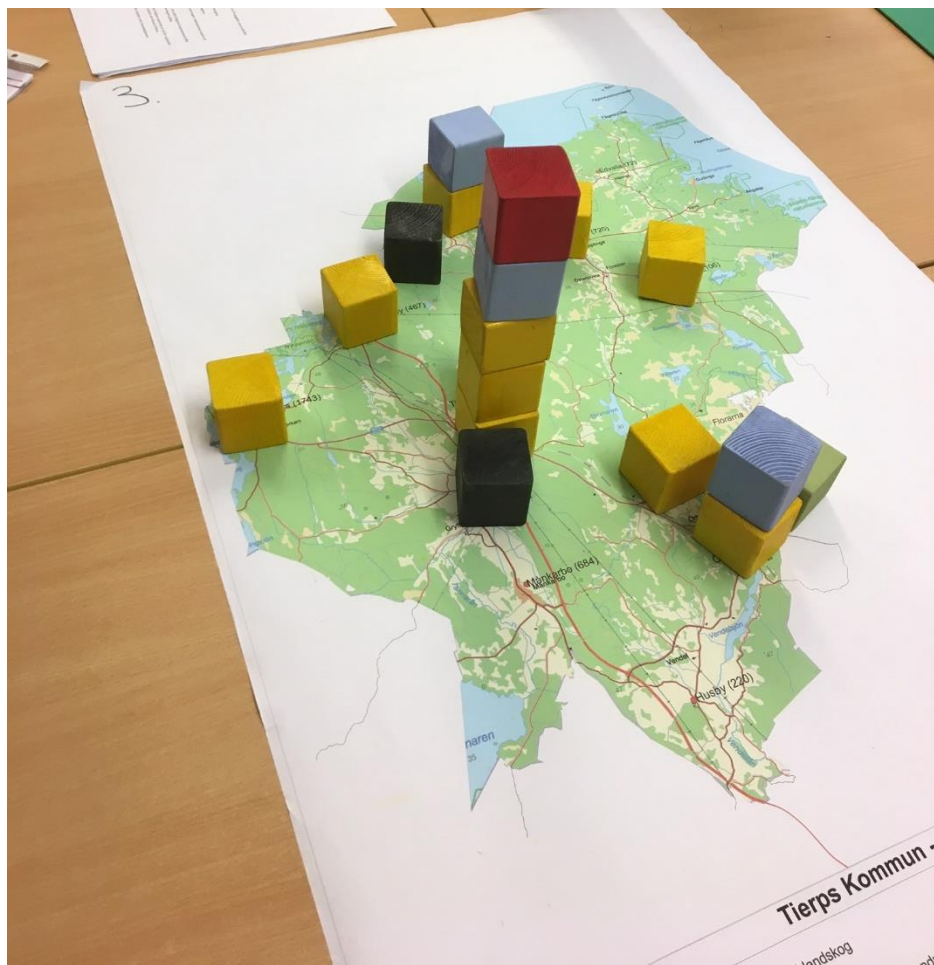
Kommentar från gruppen: Flest personer bor i Tierp, där kan det behövas fler arbetstillfällena.

5. Bevarande eller exploatering

5.1 Väljer gruppen att bygga 100 nya bostäder eller bevara naturområdet?

Gruppen väljer att bevara naturområdet.

Kommentar från gruppen: Grönområden är viktiga för barn, barnen ska ha nära. Det är också viktigt för djuren.

Resultat av klossövning grupp 3 – Örbyhus skola

Dialogcafé

I dialogcaféet fick deltagarna samtala kring tre frågor i mindre grupper. I varje grupp fanns en samtalsledare och en sekreterare. Här finns en sammanställning av vad grupperna sa i dialogen.

Vad är viktigt att satsa på för att Tierps kommun ska vara en hållbar kommun?

Grupp 1

- Det är viktigt att det finns ekonomisk balans
- Det är mycket viktigt med arbetstillfällen, för att locka nya invånare till kommunen och för att få ut arbetslösa på arbetsmarknaden.
- Det måste satsas på tågen
- Om det finns affärer och möjlighet till handel och service på orten behöver folk inte använda bilen lika mycket
- Viktigt att måna om vattentillgångarna

Grupp 2

- Nya bostäder och utbud av villatomter
- Affärer och service i kommunen
- Arbetstillfällen i kommunen för att minska pendlingsbehovet
- Bra transportmedel, kollektivtrafik och minskat bilberoende
- Nya skolor med plats för eleverna
- Kommunen ska ha bra ekonomi
- Utnyttja regionens resurser
- Cykelvägar

Grupp 3

- Tillväxt! Om fler människor flyttar till kommunen blir det ett bättre kundunderlag och det leder till fler jobb och tjänster. Bygg bostäder runt/intill järnvägen så att fler kan bo pendlarnära.
- Arbetstillfällen, ingen ska vara arbetslös och fler ska betala skatt så att ekonomin går runt.
- Bygg fler industrier runt Tierps köping
- Högre skatt på bensin och diesel så att fler kör elbilar
- Satsa på solkraft och vindkraft
- Bevara jordbruksmarken så att vi inte blir beroende av att importera mat, det är dåligt för miljön.
- Det går att bygga ett hållbart samhälle om alla hjälps åt och drar åt samma håll. Vi måste lyfta fram fördelarna och nyttan med hållbarhet.
- Den sociala hållbarheten är också viktig. Kommunen måste motarbeta kriminalitet. Folk behöver få utbildning om rätt och fel. Om man kommer ny till Sverige är det viktigt att få lära sig om svenska lagar. Många i samhället mår psykiskt dåligt och vänder sig därför till kriminalitet. Det är viktigt att hjälpa folk att ta sig ur det.

Vad vill du ska känneteckna Tierps kommun om 30 år?

Grupp 1

- Det ska finnas gott om bostäder
- Att det finns bra affärer
- Kommunen ska vara känd för sina bruk
- Fina stränder, campingar och service som lockar turister. Skogscamping med minigolf. Turister kan leda till nedskräpning, därför är det viktigt med bemannad service som håller ordning.
- Mycket händer i Uppsala, det kan vara svårt för Tierp att konkurrera om vissa företag och inom vissa branscher. Vi bör ha rimliga ambitioner.

Grupp 2

- Kommunen ska ha en tydlig identitet
- Attraktiva bostäder och en fungerande flytt-/bostadskedja
- En levande landsbygd
- En variationsrik kommun
- En turismkommun. Utveckla campingar till exempel vid ”stenbrottet” i Örbyhus och vid sjöar.
- Underhållna, rena, snygga och tillgängliga badplatser. Gärna utvecklade sandstränder.
- Kommunens idrotts-/sportanläggningar ska vara bättre utvecklade
- Gör satsningar där det finns befolkningsunderlag
- En mer attraktiv kommun, mer aktiviteter, bio, sport och restauranger.
- Stadsbussar i Tierp
- Bättre kollektivtrafik
- Möjliggör bussanvändningen för yngre, det ska vara billigt.
- Använd skogen bättre, odla mat och tillgängliggör skogen för befolkningen.
- En gång- och cykelväg mellan Björklinge – Örbyhus – Tierp.

Grupp 3

- En trygg och säker kommun
- En kommun med mycket sport, aktiviteter och som är känd för sitt föreningsliv.
- En kommun med fler bostäder. I till exempel centrala Tierp kan man bygga tätt och högt så man får in fler personer på mindre yta och kan spara jordbruksmark, för där är det redan tätt. På mer lantliga platser ska det fortsätta vara glest, till exempel mellan Tierp och Kyrkbyn. Det är viktigt att det finns bostäder för alla och människor gillar olika.
- En kommun där vi sparar och bevarar jordbruksmarken. Vi bygger istället där det redan är byggt. Man kan värdera jordbruksmark efter hur bra den är och sedan bygga där den är sämre.
- Nära till skog och natur så man kan gå ut och njuta av skogen, gå ut med sina hundar och där djur har någonstans att vara.
- Utnyttja kusten. Bebygg inte längs hela kusten, utan istället små kluster här och där.
- Badplatser, även där man får bada med hundar.

Vad vill du ska känneteckna platsen där du bor om 30 år?

Grupp 1

- Skogen
- Slottet, bygg en cykelväg dit, ordna med guider, en slottsmarknad, julmarknad och kultur.
- Dygnet-runt-öppen mack med billig bensin
- En kiosk
- Bostäder i Tobo
- Eriks Sahlström institutet i Tobo ska vara kvar
- En mataffär i Tobo
- Örbyhus och Tobo ska inte växa ihop, orterna ska ha kvar sin särprägel och identitet.
- Möbelaffären borde flytta till en annan lokal och fler mindre affärer öppna i den nuvarande lokalen, till exempel godisaffär, Subway, sushi. Som en mini-galleria.
- Det är viktigt att tänka på miljön. Får vi fler mindre affärer i Örbyhus behöver invånarna inte åka till Uppsala och Gävle.
- Utveckla hockeyrinken, idag spolais isen av frivilliga. Bygga läktare runt rinkens, då vill fler vara där.
- Utveckla idrottshallen med läktare, det är för trångt idag. Det är inget inträde idag, om det fanns läktare och man satsade på idrottshallen skulle folk vara beredda att betala inträde.

- Mountainbike-spår i skogen. Det finns idag på torsdagar i elljusspåret, men det är för lite med en kväll.
- Mer aktiviteter och roliga saker att göra i Örbyhus
- Utveckla plats där man kan utöva motorsport utan att folk blir störda och arga

Grupp 2

- Trygghet för alla - yngre och äldre
- En bra äldreomsorg
- Att Örbyhus, Tobo och Vendel har vuxit ihop.
- Bättre tider och avgångar med kollektivtrafiken
- Fler företag
- Aktiviteter, arbetstillfällen och affärer så att människor kan bo kvar på orten.
- Caféer
- Viktigt att Tierp växer. Det är den naturliga orten mellan Uppsala och Gävle.

Grupp 3

- Nya bostäder nära idrottsplatsen
- Fräschare idrottshall med läktare
- En renoverad skola
- Bevarade åkrar runt Örbyhus
- Vendels kulturhistoria framhävas och bevaras
- Bygg inte ihop Upplanda och Örbyhus, ha istället kvar åkrar mellan.
- Viktigt att simhall, idrottshall, kvarnbacken och idrottsplatsen finns kvar.
- En uppfräschning av stationsområdet och fler kurar vid buss och tåg
- En gång- och cykelväg mellan Örbyhus och slottet. Arbeta för att slottet ska vara en mer naturlig del av Örbyhus. Det kan leda till ökad turism och vara ett viktigt varumärke.
- "Stenbrottet" kan utvecklas för turism